

§ 181

Motion 3-2021 om utökat antal utbildningsplatser och decentraliserad tandläkarutbildning

Dnr 568-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att anse motionen besvarad.

Reservation

Glenn Berggård (V) reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Det är brist på tandläkare i folktandvården men regionen bedömer inte att förslaget om fler utbildningsplatser skulle ge önskad effekt. Istället bör åtgärder som kan ge förutsättningar för bättre resursanvändning inom tandvården prioriteras på nationell nivå. När det gäller förslaget om decentraliserad tandläkarutbildning i Norrbotten bedömer regionen att det saknas underlag för att bygga upp den akademiska miljö som krävs för detta.

Sammanfattning

Glenn Berggård (V) föreslår i en motion till regionfullmäktige:

1. att ge regionstyrelsen i uppdrag att prioritera arbetet med att få till stånd fler utbildningsplatser på tandläkarutbildningar.
2. att regionen ska verka för decentraliserad tandläkarutbildning med utbildningsplatser förlagda till Norrbotten.

Regionen bedömer att det finns åtgärder på nationella nivå som bör prioriteras före en utökning av utbildningsplatser samt att det saknas förutsättningar för de förslag om tandläkarutbildning som ges i motionen.

Ärendets behandling under sammanträdet

Glenn Berggård (V) föreslår bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer det liggande förslaget mot Glenn Berggårds förslag och finner att regionstyrelsen bifaller det liggande förslaget.

Ärendet

Förslagen i motionen besvaras nedan i ordningsföljd.

1. Generellt upplever tandvården utanför storstadsregionerna i Sverige en brist på personal. Samtidigt finns det idag fler behandlare i tandvården per invånare än för tio år sedan. Drygt 80 procent av landets sysselsatta personer med en tandvårdsutbildning är kliniskt verksamma inom tandvården, vilket är en hög siffra jämfört med andra yrkesgrupper. Även om antalet tandläkare är flest i de tre storstadsregionerna Stockholm, Västra Götaland och Skåne finns inte något tydligt mönster av lägre antal behandlare per invånare i glesbygdsregionerna. Det beror på att många tandläkare arbetar privat som företagare med ett helt egenutvecklat uppdrag.

Den statliga utredningen om jämlik tandhälsa (SOU 2021:8) lyfter detta som en av sina stora iakttagelser. Utredningen konstaterar att det finns nog många tandläkare i Sverige men att de måste styras bättre. Ett exempel är att en privat tandläkare kan jobba efter eget uppdrag utan att en region kan styra tandläkarresursen dit där den bäst behövs utifrån epidemiologi osv. Utredningen pekar på att en del av lösningen på den problematik som finns ligger i förbättrade möjligheter till styrning av de samlade tandläkarresurserna i landet inklusive privata utövare. En annan fråga som lyfts är att behovsprincipen bör ges större vikt i tandvårdslagen. Idag finns en tonvikt på generella åtgärder som till exempel avgiftsfri tandvård till unga vuxna 20-23 år vilket leder till undanträngningseffekter och minskar tandvårdens kapacitet att behandla individer utifrån behov. Förslag till lagändringar på bland annat dessa områden ges i utredningen. Sammantaget anser regionen att det är denna typ av förändringar som bör prioriteras i första hand för att komma till rätta med resursbristen inom tandvården.

2. Idag saknas de resurser som krävs för en decentraliserad tandläkarutbildning i Norrbotten. Det tar tid och stora resurser att bygga upp den akademiska miljön som en decentraliserad utbildning förutsätter. För läkarutbildningen fanns initialt ett antal disputerade och doktorander i regionen som kunde upprätthålla överbyggnaden mellan utbildning och forskning. Regionen har därtill satsat stora resurser under åren för att utöka denna miljö. För tandvården är utgångsläget ett annat med fåtal disputerade och inga doktorander. Detta tar lång tid att förändra och kräver betydande finansiering. Dessutom handlar det om få utbildningsplatser. Det går inte att jämföra med läkarutbildningen i dessa sammanhang då numerären tandläkare är så pass liten i Norrbotten.

Ett initiativ som verkar intressant är Region Jönköpings och Högskolan i Jönköpings förslag om att anordna ytterligare en tandläkarutbildning 2023 i Sverige. Verksamheten har ställt sig positiva till förslaget. Det senaste i denna fråga är dock att Universitetskanslersämbetet bedömer att Jönköping University med partner i dagsläget inte har de förutsättningar som krävs för att ge tandläkarexamen.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor

Motion 3-2021 om utökat antal utbildningsplatser och decentraliserad tandläkarutbildning

Protokollsutdrag skickas till

Divisionschef Nära

Hälso- och sjukvårdsdirektör

HR-direktör